

Minnesanteckningar Kultur- och bildningsforum 22 juni 2022

Elisabeth Kihlström, ordförande kultur- och bildningsnämnden, hälsar varmt välkommen till det första sakområdesforumsmötet.

En presentationsrunda görs där alla deltagare berättar vem de är och vilken kommun de representerar. Förväntningar på forumet som nämns är att få en bra mötesplats att träffas på för att diskutera olika möjligheter och utmaningar, hur kan vi tillsammans hjälpas åt för att ge värmlänningen ett rikt kultur- och bildningsliv.

Vice ordförande för sakområdesforumet ska utses, förslagsvis från oppositionen. Under en paus pratar representanter från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet ihop sig och nominerar *Lillemor Larsson (V) Hammarö kommun till vice ordförande*, forumet utser nominerad till vice ordförande.

Samverkansavtal Värmland - samverkansstruktur från regionbildning till sakområdesforum och hur det hänger ihop.

Ingrid Strengsdal, Region Värmland, berättar om bakgrund från regionbildningen och den avgörande skillnaden vad som regionbildningen innebar.

Regionen har ett statligt uppdrag utifrån de processer som regleras i lag och eller reglemente. För att säkerställa att dialogen mellan regionen och kommunerna fungerar väl.

Våren 2021 genomfördes en utvärdering av Samverkansavtal (detta fanns med i avtalet från början). Utvärderingen gjordes av extern konsult och metoden var intervjuer med förtroendevalda och direktörer. Utvärderingen resulterade i ett antal rekommendationer som dels har genomförts, dels kommer att genomföras. Exempel på rekommendationer är bland annat årshjul för Värmlandsrådet, strukturera beredningsprocessen, utöka direktörberedningens mötestid, se över rollfördelning Värmlandråd/Ordföranderåd samt *bilda sakområdesforum*.

Ingrid berättar vad de olika delarna inom samverkansstrukturen innebär:

Värmlandsrådet

- Politiskt samverkansarena - inga beslut - inget kommunalrättsligt organ
- Arena för bred dialog, erfarenhetsutbyte, information. Möjlighet till bred förankring
- Möjlighet för information från externa parter, där informationen behöver komma hela den politiska ledningen till kännedom
- Består av två förtroendevalda från varje kommun (varav en är KSO), regionens presidier i regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden, regionala utvecklingsnämnden, kollektivtrafiknämnden och kultur- och bildningsnämnden
- Regionen har ordförandeskapet, kommunerna vice ordförande
- Region- och kommundirektörer deltar vid mötena och utgör Direktörsberedning
- Totalt närmare 70 personer, varav knappt 50 är förtroendevalda
- Träffas 2–4 gånger/år

Ordföranderådet

- Består av kommunstyrelsens ordförande från varje kommun, regionstyrelsens ordförande och ordförande från hälso- och sjukvårdsnämnden, regionala utvecklingsnämnden, kollektivtrafiknämnden och kultur- och bildningsnämnden
- Regionen har ordförandeskapet, kommunerna vice ordförande
- Region- och kommundirektörer deltar vid mötena och utgör Direktörsberedning
- Totalt drygt 40 personer, varav drygt 20 är förtroendevalda
- Träffas minst sex gånger/år
- Vid behov se över de prioriterade områden (infrastruktur, relationen med Norge, god och nära vård samt kompetensförsörjning) som tagits fram
- Uppdragsgivare till Direktörsberedningen
- **Gör ställningstagande om sakområdesforum**, exempel på ställningstagande som ordföranderådet tagit är SOM-undersökningen som finansieras med de gemensamma medlen.
Fråga från deltagare – sker ställningstagande i konsensus? Svar ja, det är det som är samverkan. Däremot behöver inte alla parter vara delaktiga i alla ställningstaganden (men det har inte inträffat än)

Direktörsberedning

- Region- och kommundirektörer, totalt 21 personer
- Kopplade till Värmlandsrådet och Ordföranderådet
- Ansvar att samordna och organisera de processer som krävs för att genomföra de gemensamma utvecklingsinsatserna
- Bereder och kommer med förslag på hur specifika frågeställningar, ärenden och processer ska hanteras vidare
- Träffas kontinuerligt (minst ½ dag varje månad)

Sakområdesforum

- *Sakområdesforum är politiskt informationsforum för specifika sakfrågor*
- Ordföranderådet avgör vilka forum som ska finnas och just nu finns;
Hälso- och sjukvårdsforum
Kollektivtrafik- och regionalt utvecklingsforum
Kultur- och bildningsforum

Sakområdesforumens roller och ansvar

- Gör inga ställningstaganden, ordföranderådet är den instans som gör ställningstagande
- Inte juridiskt beslutsorgan/kommunalrättsligt organ i kommunallagens mening
- Dialog med yrkesnätverk, direktörsberedning ansvar att utse nätverk som ska vara stöd för forumen
- Region Värmland administrativt ansvarig
- Initiera saker som ordföranderådet kan ta till ställningstagande. Beslut fattas i respektive region eller kommun.

Deltagare

- Kommunerna erbjuds möjlighet att utse två ledamöter och två personliga ersättare (som tjänstgör vid ordinarie ledamots frånvaro). Någon kommun har avstått från att utse ersättare, någon har utsett en ersättare
- Regionen deltar med två eller fler ledamöter och med möjlighet till personliga ersättare (som tjänstgör vid ordinarie ledamots frånvaro). Regionen har avstått från möjligheten att utse ersättare.

- Regionen har ordförandeskapet, kommunerna vice ordförande

Presentation som visades bifogas anteckningarna.

Dialoggrunda i forum för kultur, bildning och folkhälsa

Möjligheter som finns inom området och hur uppdraget kan tas ann.

En gemensam dialoggrunda där varje representant berättar hur deras kommun/region arbetar med frågorna.

Region Värmland - en del av regionens regionala utvecklingsansvar är att förverkliga folkhälsoplanen, kommunerna, idéburen sektor och näringsliv har alla betydelse i det arbetet. Mycket pengar till Värmland från staten, 62–63 miljoner i stöd till institutioner. Regionala stöd och regionala utlysningar, speciellt under pandemin. Folkhögskolor med filialer finns på 11 platser i Värmland, inom bildningsområdet ingår även studieförbund som får medel från regionen.

Hammarö kommun – medvetengöra kommunfullmäktige hur det ser ut inom kulturskola, bibliotek, utredning har gjorts. Insett att kommunpolitiker har olika kunskap, lördagsstängt på bibliotek skapar lägre tillgänglighet. Projekt med lärcenter på Hammarö, filial till studiecenter i Karlstad, studera på distans är på gång i Hammarö.

Grums kommun – Finns ingen kommunal kulturskola, är en förening som varit i dvala men är på gång igen. Vad är kultur? Ställa sig frågan, finns många kulturella inslag i kommunen, Borgvik, Värmskog har kulturella miljöer, en dansbandskultur med Sven Ingvars i toppen, skulpturer i kommunen som kopplar ann till Sven-Ingvars. Kulturpeng till skolan med skaparvecka. Prata om vad är kultur, epa-traktor-kultur exempelvis, behöver vidga vyerna En mekarverkstad för ungdomar föreslås. Många konstnärer från kommunen. Projektet Tillitsbyrå riktar sig till, unga mellan 16–25 år i kommunen som mår dåligt, som inte klarar betygen, finns en hög självmordsstatistik bland unga i kommunen, folkhögskolorna kan vara ett bra komplement. Positivt med pandemin är kulturbidrag för resor.

Antalet gymnasiestuderande har ökat på folkhögskola, ungdomar väljer att avsluta gymnasiestudier för att gå till folkhögskola. Gemensamt ansvar.

Forshaga kommun - stark fokus på kultur, satsar mycket på kulturskolan med bredd, lärcenter med kommunala huvudbibliotek. I Deje kan man få tagg att hämta o lämna böcker. Stark epa-traktorkultur med ungdomar som spelar musik. Skapa skola pengar, läromedelsanslag på en termin är ca 8000.-, ska utflykt göras kostar resa ca 3000.-, blir begränsad möjlighet.

Viktigt att barn och unga får se vad som finns i vårt närområde. Äldre är viktigt att de får ta del av kultur trots eventuella svårigheter att ta sig till platser. Ulrika Jacobs berättar att Värmlands museum har flera digitala möjligheter att visa på äldreboende.

Eda kommun - dilemma att få folk att åka österut, folkhälsoråd att få i gång barn och unga. Friskis på serviceboende för dementa, Tre bibliotek i kommunen, kulturskola med musik, dans, bildskapande, teater. Årskurs 3,6 och 8 besöker lokala museer, skapar på plats, ex glasmuseet blåser glas och sedan hålls utställning. Hur får man med vårdnadshavare till barn och aktiviteter, hur når vi de som vi inte når i dag? Ekonomiska klasskillnader.

Kristinehamn kommun - ny bokbuss, konstmuseet. Är med i stärkta bibliotek med bidrag från kulturråd som gagnar barn och unga. Skaparsalen på museet för barn är flitigt använd. Historiskt museum, utställningar i sommar med Pippi Långstrump, Dansbandsvärlden. Pandemin slog ett stopp, låg startsträcka att komma i gång. Svårt när budget stramas åt, osäker ekonomisk framtid. Kultur och ungdomsstipendier har pausats, är viktig uppmuntran för ungdomar som (S) vill återinföra.

Kils kommun - stort föreningsnätverk som engagera ungdomar. Utegym på flera platser i kommunen som fångar upp ungdomar. Epa-traktorkultur stor även där. Centralt bibliotek, ingång i kommunhuset. I Högboda tagg till bibliotek för att låna böcker. Bibliotek har nära samarbete med förskola-låg-mellanstadiet, pratar kultur och språk. Kulturskola har alltid funnit sen den inrättades, aldrig pausats. På Kil arena arrangeras konserter osv.

Sunne kommun - kulturen högt värderad och det finns bra utbud från Alma Lööv, Selma Lagerlöf, Berättarladan. Vad är kultur, som man ropar i skogen får man svar. Ny bokbuss för att främja läsande. Skrivtävlingar för elever. Motorburen ungdom, kulturpolicy i kommunen, nybyggnationer ska avsättas till kulturella installationer. Viktigt uppdrag som politiker har att se till att det inte gröps ur ekonomiskt.

Förra mandatperioden fanns ett skolnätverk saknar det, som om det uppstått ett vakuum. Förändringsarbete och bildningsfrågor behöver bevakas på ett samlat sätt. Ser gärna informationstillfällen om förändringar och reformer som kommer.

Årjängs kommun – folkhögskolan Kyrkerud, samverkan för att öka medvetenheten om att skolan finns och vilka möjligheter den ger. Kulturskolans bild och from håller till på folkhögskolan. Skapande skola finns, lärcenter på gymnasieskolan, läsa på distans kopplat till Karlstad universitet. Fritidsbank ska starta upp i kommunen, ska vara lätt att få testa nya sätt att röra sig. Bildning är viktigt, lära sig för sin egen skull, inte bara föra att vara anställningsbar. Travet har en stark kultur i kommunen, marknad på hösten.

Arvika kommun – mycket är sagt och vi gör mycket lika i kommunerna. Ger bidrag till aktiviteter, föreningar. Vuxenutbildning, SFI. Kultur, musikskola, Må bra projekt inom förskola, Pengar är bristvara, kommuner ska ägna sig åt kärnverksamheter heter det ibland.

Säffle kommun - barn får inte spela musik i kulturskolan på skoltid enligt Skolinspektionen. Elever som åker skolskjuts måste prioritera resa hem och missar därför en utbildningsmöjlighet. Elisabeth Kihlström berättar om ett projekt för att hitta lösningar startas upp på nationell nivå. Högst aktuell fråga i hela Sverige. Kostnader är ett problem, allt kostar pengar. Svårt att få folk att få i gång. Riksfestival för ung kultur möts (UKM) hölls förra helgen med ungdomar från hela landet, stan levde upp. Kyrkerud har samarbete med kommunen. Finns många hemmasittare, kurs för dessa ungdomar. Vattentornet har konstutställning.

Torsby kommun – intressant att höra vad som berättas i rummet. Växer fram svar på vad kultur är. Viktigt med tillgänglighet, ex Övre Frykens konstrunda, socialt och många som inte skulle gå på enskild vernissage åker på rundan. Musikförening i kommunen som funnits i generationer. Kulturen i skolan, alla barn är skapare. Ansökanskultur, ska passa in vad man vill stödja. Det som funnits länge inte lika mycket värt är känslan, mer splitvision önskas. Går mycket på nyskapande. Stänger ute en stor grupp människor som skulle kunna komma. Tänka nytt men värdera det gamla.

Filipstads kommun – arbetar med att skapa mötesplatser. Fritidsgård och kulturskola delar lokaler. Få upp intresse där för kultur, göra gemensamma resor. Verksamhetschef som leder båda verksamheterna.

Socioekonomiska svårigheter i kommunen, fritidsbanken ger möjligheter för invånarna. Hur skolan organiseras påverkar och ger möjligheter för alla barn att skapa mötesplatser.

Munkfors kommun – Ransäter är en kulturmiljö med många arrangemang, kyrkan gör mycket för de äldre, bl. a sittgympa. Förening får skriva avtal om att det arbetar med folkhälsa, annars ges inte bidrag.

Region Värmland – Erik Olsson, 1:e vice ordföranden i nämnden, lyfter vikten av att föra dialog i forumet om vad som är det kommunala respektive regionala uppdraget i kulturen, hur kan vi "täppa till" eventuella glapp så att inget faller mellan stolarna. Föra dialog och diskussion viktigt i forumet.

Han lyfter vidare förslag som lyftes i dialogen om Tillitsbyrån som ett mycket bra exempel att prata med om i forumet. Lyfta frågor som kan hamna på den politiska agendan, lära av varandra.

Nästa möte

Möten kommer att hållas på eftermiddagar, kl 13-16 (vi startar med lunch kl 12), nästa möte blir den **20 oktober 2022** och sedan den **1 december 2022**

Plats meddelas senare.

Inspel från alla representanter önskas till dagordningen för kommande forum
Må-bra projekt i förskolan föreslås, plan som kommer, lagstöd, Tillitsbyrån med flera

Grupparbeten föreslås för att vara mer effektiv.

Anteckningar skrivna av

Johanna Berglind De Backer
Koordinator Värmlandsrådsavdelningen